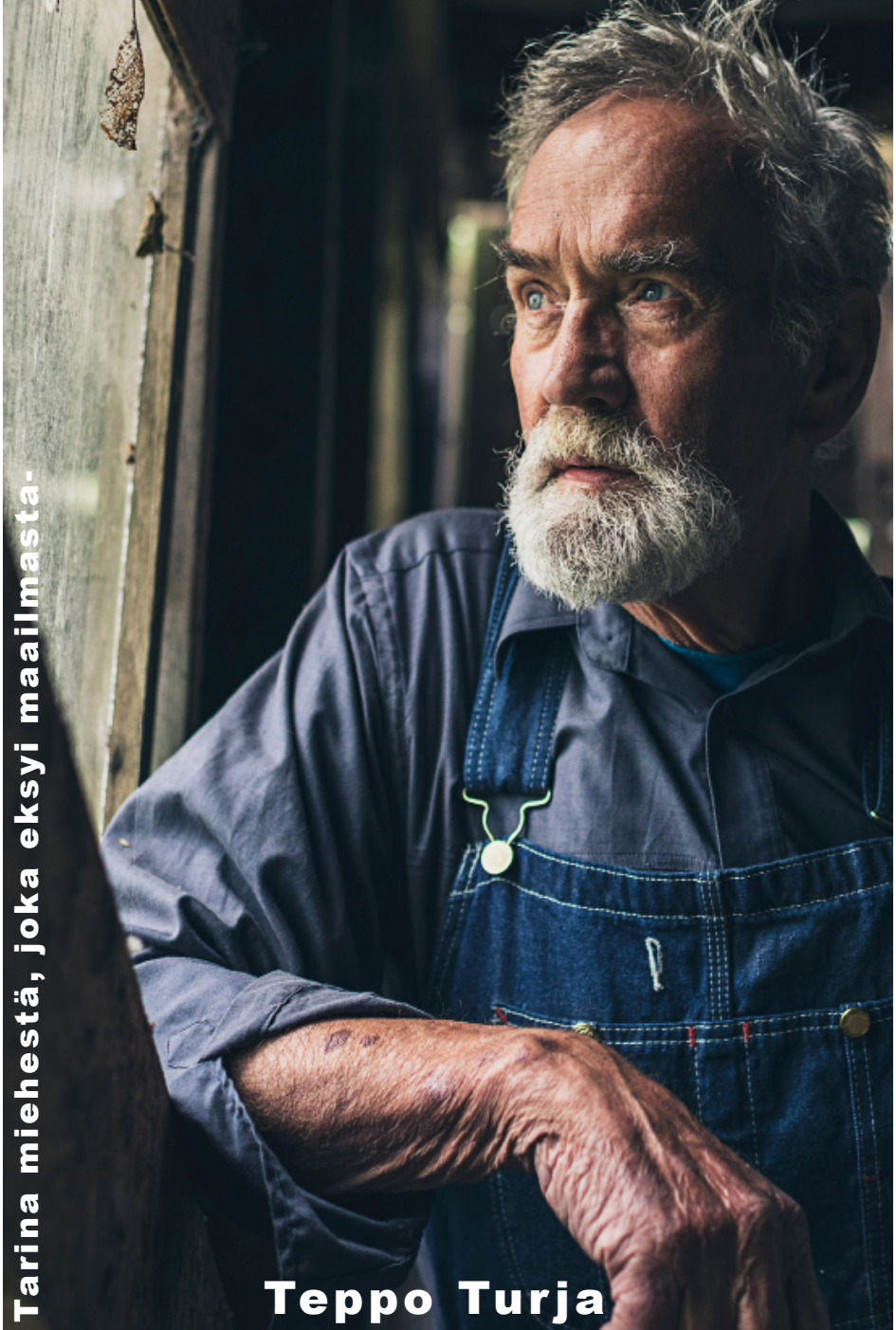

Unelmaräystää

Tarina miehestä, joka eksyi maailmasta-

Teppo Turja

UNELMARÄYSTÄÄT

Tarina miehestä, joka eksyi maailmasta.

Teppo Turja

UNELMARÄYSTÄÄT

Tarina miehestä, joka eksyi maailmasta.

Unelmaräystä

- tarina miehestä, joka eksyi maailmasta

© Teppo Turja, 2025

Kustantaja: Prologi Oy

Kansiarkin kuvat: Shutterstock

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH

Hampuri, Saksa

ISBN 978-952-9784-22-6

Kivikosken uusi uittovahti

Mitä järkeä on rakentaa betoniset portaat kulkemaan joenvartta keskelle suunnilleen koskematonta korpea? Käykö täällä joku joskus? Eiväthän nämä sovi edes kenenkään askelpituuteen; metrin välein vaaksan verran nousua. Tai laskua niin kuin nyt minun tapauksessani.

Suunta on määrätietoisesti alaspäin. Paitsi ettei tässä ole mitään määrätietoista. Tarkoitin vain, että vaihtoehto puuttuu. Alamäkeä ollut nyt jo neljä kuukautta. Kaikki on ohi, paitsi minä itse. Kaikki ympäriltä on ohi; työ, perhe, golf, ystävät, vaimo, ajokortti, yhtiökokoukset. En syytä tapahtuneesta ketään, en edes itseäni. Eikä sitä paitsi mitään dramaattista ole tapahtunut. Ei avioeroa, ei konkurssia, ei syöpädiagnoosia. Minusta on tullut vanha ilman omia ponnistelujani tai käänteisesti ilman laiskuutta. Vanheneminen on lahja, jonka saa armosta. Nyt vain tuntuu samalta kuin tuolla valitettavan tyhjällä koskenkorvapullolla kannon nokassa. Se onkin ainoa merkki ihmisestä, jos betoniportaita ei lasketa.

Kukaan ei kysy, mitä teen täällä. Ja kun niin on, en mieti sitä itsekään. Kunhan laskeudun näitä järjettömiä betoniportaita alaspäin niin, että joudun käyttämään joka askelmalla kummatkin jalat, oikean ja vasemman. Aikani kuluksi. Mitäpä

muutakaan. Kaiketi etsin elämäni, jos annetaan tämän painua patetian puolelle.

Voisi kuvitella, että tässä tilanteessa ottaisin kaiken irti ympäröivästä luonnosta. Normaali ihminen käyttäytyy niin. Kehittäisin jonkinasteisen euforian siitä, miten kaunista ja raikasta täällä on. Vähän kadehdinkin kaikkia heitä, jotka huomaavat maassa muurahaisten polun ja löytävät vieläpä neliapilan tai jonkun muun ihmeen. Minulta puuttuu kaiken muun ohella kyky nähdä pieniä ja tärkeitä yksityiskohtia. Tahtoisin oppia siihen. Voimat vain eivät riitä. Ehkä se on perintöä uralta, jossa minun tehtäväni oli hallita olennaisuuksia ja kokonaisuuksia eikä kajota kaikkiin lillukanvarsiin.

Jos astun pois portailta ja katson jalkojeni juureen, näen maata, en muuta. Samanlaista ruskeankirjavaa sekä oikean että vasemman jalan ympärillä. Saatan kuvitella, mitä kaikkea normaali ihminen näkisi. Tiedostavimmat kykenisivät pitämään suoranaisen luennon kaikesta siitä, mitä yksi kämmenenala sisältää ja mitä siellä tapahtuu. Harmaalla betonilla pysyminen ei synnytä ylimääräisiä lannistavia syytöksiä sen suhteen, etten huomaa mitään.

Jo en sentään rekisteröin tuon kuusikon takaa. Se pitää omaa ääntään; liplattaa ja loiskii. Kuvittelenko nyt vain, vai voimistuuko se kohinaksi. Betoniportaavat laskeutuvat entistä jyrkemmin. Polun vasemmalla puolella on merkittävä neliö, sekin betonia. Vieressä vähän romulautaa ja pieni ikkuna lasi säpäleinä.

Tässä on ollut mökki, tai paremminkin jonkinlainen koppi. Jos joku on tässä asunut, täytyy sanoa, että onpa panostanut mahtipontisesti kotipolkunsa betonointiin, kun päässä on ollut pahainen tölli.

Miten täällä kukaan on voinut asua, ei mitenkään. Nyt joki virtaa vuolaana. Koskessa on isoja kiviä. Rantaan on vedetty kuorensa menettänyt tukki. Olisiko tämä vanha uittoväylä ajalta ennen tukkirekkoja. Yläjuoksu lähtee luultavasti järvestä, jossa kokonainen tukkilautta on purettu syöksymään yksin kappalein ahnaasti imevän joen kitaan. Kivikkoine niva tässä on mennyt väistämättä välillä tukkoon. Ilmeistä ammattitermiä käyttäkseni on tullut suma.

Tuossa hökkelissä on varmaankin istunut mies. Tuolloinhan oli vielä häpeämättömästi miesten ja naisten töitä. Hänen tehtävänsä oli tarkkailla tilanteen kehittymistä tukkien juoksussa. Jos oikein pahaksi äityi ja tukit alkoivat kolista toisiinsa ja tunkeutua toistensa päälle ja parhaimmillaan ehkä ponnahtivat samalla tavalla lentoon kuin lohet kalastusdokumenteissa. Uittovahti tai mikä hänen vakanssinsa olikaan otti koppinsa seinustalta uittokeksin ja kiirehti purkamaan sumaa, jotta tukit pääsisivät tuottavuuden nimissä juoksemaan jossakin alhaalla odottavalle sahalle tai sellutehtaalle. Jos se ei auttanut, hän vei jotenkin TNT-panoksen ja räjäytti. Kyllä sen jälkeen tukkia vietiin.

Uittovahdin koppi, se tässä on ollut, mutta ei ole enää. Vuosikymmenet ovat lahottaneet laudat tuohon ruskeankirjavaan maahan. Säälihan se on. Joku on nähnyt

kovasti vaivaa kantaakseen kaikki rakennustarvikkeet tänne, kolistellut kopin pystyyn ja ollut tyytyväinen tulokseensa. Jos joku olisi viitsinyt vähänkään huoltaa rakennusta, se saattaisi olla edelleen tuossa käyttökelpoisena. Mutta eivät ihmiset välitä ylläpitää muuta kuin omaa sosiaalista asemaansa. Surullista.

Noh, kaipa koppi oli vailla käyttöä jo puoli vuosisataa, yhtä kauan kuin minä jaksoin yrittää. Paljonkohan tuollaiselle uittovahdille piti maksaa palkkaa. Yksinäinen työ, vaarallinen ja välillä raskaskin. Työpäivä oli tietysti pitkä, koska jokihan on aina auki ja suma voi kasautua vaikka aamukolmelta. Talvella ei tietenkään uitettu, joten uittovahti pääsi perheensä luokse viettämään joulua ja hyppyyttämään kuopusta polvellaan.

Uittovahdin tutkintoon en törmännyt ainakaan silloin, kun itse opiskelin. Ei ainakaan Tampereen yliopistossa. Olisiko sellainen otettu ammattikorkeakoulujen ohjelmaan? Vai pysyikö se sivuaineena metsäalan ammattiopistoissa, samoissa paikoissa, joista valmistui maailman kovimmat jätkät, metsurit? Ehkä kyse sittenkin oli itse työtä tekemällä opitusta ammatista. Sen verran pieni porukka heitä kuitenkin oli, että kovin tehokkaita painostustoimia ammattikunta tuskin sai aikaiseksi työolojen ja -ehtojen kohentamiseksi.

Jos olisin ollut korjuuyhtiön henkilöstöjohtaja, olisin pyrkinyt lisäämään ammatin houkuttavuutta kehittämällä vakanssille jonkun muun nimikkeen kuin uittovahti. Päätalon kirjoissa tätä viskaalia kutsuttiin vonkamieheksi, mutta minulle vonkaamisesta tulee aivan muuta mieleen. Ehkä se ei nykyään olisikaan uittovahti, vaan tuotantovirran valvoja. Tai

materiaalinsyöttöpäällikkö. Tai tukkikoordinaattori. Uittologi olisi naseva ja viittaisi kansainvälisesti tukkien käsittelyyn. Siitä kuitenkin olisi huolehdittava, ettei varsinainen uittopäällikkö kokisi asemansa uhatuksi. Oli mikä oli, minä oikeasti arvostan. Arvostan kaikkia, jotka tekevät työtä elääkseen ja elättääkseen.

Onkohan tuossa joessa lohia ja miksi ei olisi. Tulisi varmasti kala hyvin edustetuksi ruokaympyrässä. Saattaapa olla myös raakkuja eli jokihelminsimpukoita. Mutta kun kerran on saanut ruokamyrkytyksen Italiassa Po-joen suulta kalastetuista simpukoista, ei niitä hirveästi ole sen jälkeen tehnyt mieli. Joten ei ole pelkoa, että ainakaan niiltä osin tulisin lakia rikkoneeksi, jos kyse olisi minun ruokavaliostani.

Voisin istua tämän tukin nokassa koko päivän. Elokuinen kypsän kesän makea tuoksu saa huokaisemaan syvään. Liikkuva vesi muuttaa koko ajan muotoaan, vaikka kivet saavatkin aikaan jonkinlaista säännönmukaisuutta virtauksissa. Vastavirtaan eli ylämäkeen veden kiepauttava akanvirta on kiehtova ilmiö. Se todistaa, että dominoivan valtavaimankin voi voittaa. Miksi sitä kutsutaan akanvirraksi, miksei ukon? Onko kyse siitä, että miesnäkökulmasta vaimo on kaikissa miehen tärkeimmissä mutta samalla itsekkäissä valinnoissa vastahankainen.

Omalla kohdallani en oikeastaan ole tuollaista kuitenkaan huomannut. Tänne metsääinkin lähdin selittämättä mitään. En minä muutoinkaan mitään selitä, ellei asia jollakin tavalla kuulu muille. Kaisa kyllä ihmetteli eteisen ovella, kun vedin kumisaappaat jalkaani, mutta ei sanonut mitään. Minäkään en

sanonut. Katseemme vain kohtasivat nanosekunnin ajan. Sitten lähdin, mutta kävin vielä kätkölläni pannuhuoneessa.

Ruokaa täältä saa ilmaiseksi niin paljon kuin jaksaa syödä. Hengittämistarkoitukseen on puhdasta ilmaa. Joen vesi on varmasti juotavaa, koska tuolla latvavesillä ei ole tehtaita ja maanviljely on pääosin onnistuttu luovuttamaan muille maille. Hälyä täältä puuttuu, mutta se on vain hyvä. Lintujen laulut tyydyttävät musiikin tarpeen, ja jopa minä uskon oppivani kertosaakeet. Vierailevat solistit tuovat mukavaa vaihtelua. Mitä täältä puuttuu elämisen tarpeisiin muuta kuin mökki. Ja senhän voi rakentaa. Minä muutan tänne.

Rakennan itselleni kodin. Se on helppoa, kun ovat perustukset tuossa valmiina. Vaaksani on kaksikymmentäkolme senttiä. Sokkelin yksi sivu on vähän vajaa kahdeksan vaaksaa eli 180 senttimetriä. Toinen sivu on samanpituisen. Neliömäinen hökkeli siis. Olen tosin kaksi senttiä pitempi, mutta voinhan nukkua polvet vähän koukussa. Eivät koivet muutoinkaan aina ihan suorassa ole.

Ikkunan on valvontasyistä katseltava joelle eli suunnilleen itään. Aamuaurinko siis pääsee mukavasti paistamaan kotiini. Ovi voisi olla takaseinällä betonoidun polun suuntaan. Kattoon täytyy saada kaatoa. Suomalaisena tiedän, että lumen ja veden pitää päästä putoamaan, ja mieluiten fasadin puolelle, että oven saa avautumaan, jos tuiskuttaa kovastikin.

Neliöitä tulee yhteensä 3,42. Tilaa on riittävästi punkalle, pöydälle, kokoontaitettavalle tuolille ja kuntopyörälle. Näen jo

*O*mistatko sinä maailman vai maailma sinut?

Unelmaräystä kertoo miehestä, joka oli ehtinyt elää melkein koko elämänsä huomaamatta, ettei omistaminen voi olla vastavuoroista, koska rakkauskään ei aina ole. Kunnes tuli elokuu.

Mies on nimetön, jotta se voisit olla sinä. Tai isäsi. Ei hänen tarkoituksensa ollut etsiä elämäänsä mullistavia vastauksia, mutta sattumalta uittojoen rantaan eksyneen tukin nokassa istuessaan se silti löytyi.

Erakko ei koe itseään yksinäiseksi. Hän on asettunut omistajaksi suhteessa maailmaan ja jopa ihmiskuntaan. Yksinäinen sen sijaan on hän, joka alistaa itsensä hallittavaksi, riippuvuuteen muista.

Menestynyt juristi luopui kaikesta ja omasta mielestään sai enemmän takaisin. Ei hän suinkaan kuvitellut, että maailma jättäisi hänet rauhaan, mutta hänellä oli riittävästi osaamista rökittää yksi toisensa jälkeen sen viralliset edustajat.

9 789529 784226

Prologi Oy